

Společné stanovisko SKAV, EDUin a AŘZŠ ČR k revizi RVP ZV

Nerozdělujeme obsah v RVP pro slabší a silnější žáky – nepomůžeme tím nikomu.

Níže uvedené organizace a jejich členové varují před navrhovaným rozdělením vzdělávacího obsahu na jádrový a rozvíjející. Strategie 2030+ sice hovoří o jádrovém učivu nebo o jádrových očekávaných výstupech, ale neupřesňuje, jak se mají tyto pojmy chápat. Ze zkušeností zemí, které mají efektivní vzdělávací systémy (měřeno například testováním PISA), víme, že jejich národní kurikula vymezují společný vzdělávací obsah, který mají zvládnout všichni žáci, a je úkolem vzdělávacího systému poskytnout jim k tomu individualizovanou podporu.

Doporučujeme, aby revize kurikula mířila k podobnému výkladu a aby RVP po své revizi obsahoval jen jádrový vzdělávací obsah určený všem žákům. Rozvíjející obsahy by měly být volbou až samotných učitelů, kteří jsou přímo ve výuce schopni posoudit vzdělávací potřeby jednotlivých žáků. Učitelé pro to budou potřebovat metodickou podporu, jejíž podobu bude nutné hledat a pro učitele ji na celostátní úrovni připravit (komplexní metodické materiály na internetu, učebnice...).

Shrnujeme hlavní důvody, **proč v RVP nemáme rozdělovat vzdělávací obsah na více úrovní:**

1. Rozdělování vzdělávacího obsahu je v rozporu s hlavním cílem Strategie 2030+, kterým je snižování nerovností ve vzdělávání.

Strategie 2030+ i základním principy Hlavních směrů RVP usilují o podporu diferenciaci, individualizace a dosahování vzdělávacího maxima každého jedince. Rozdělení vzdělávacího obsahu již v RVP však nutně znamená, že učitel musí dopředu stanovit, kteří žáci zvládnou jen jádrový vzdělávací obsah, a tím jim již „na startu“ omezí vzdělávací možnosti. Může dojít ke snižování nároků na jejich posun v učení a předpoklady učitele o schopnostech žáků se také mohou promítat do přípravy výuky (intelektuálně náročnější úkoly pro akademicky silnější žáky, zatímco akademicky slabší

Společné stanovisko SKAV, EDUin a AŘZŠ ČR k revizi RVP ZV

žáci takto stimulující prostředí nezažijí). Nerovnosti nebudou s největší pravděpodobností snižovány, ale naopak vzrostou.

2. Pro rozdělení vzdělávacího obsahu na jádrový a rozvíjející neexistuje v odborné komunitě jasná podpora, neexistuje názorová shoda na vymezení pojmů a celkové koncepce.

Samotní tvůrci Hlavních směrů revize RVP ZV explicitně připouštějí, že nejsou dořešeny koncepční otázky související s rozdělením vzdělávacího obsahu, zejména není jasné, jaké změny v pojetí hodnocení žáků by bylo nutné provést. Není také zcela jisté, jak by rozdělení vzdělávacího obsahu ovlivnilo vzdělávací proces žáků a chování škol. Plošná změna tohoto typu by se rovnala nebezpečnému experimentu na učitelích a žácích a jako taková nutně selže a ohrozí revizi jako celek.

3. Rozdělování vzdělávacího obsahu nezajistí požadovanou diferenciaci ve vzdělávání.

Dělení obsahu není zavedeno v žádné zemi s vyspělým vzdělávacím systémem. Diferenciaci probíhá daleko subtilněji než pomocí rozdělení vzdělávacího obsahu v národním kurikulu. Usiluje se o to, aby všichni žáci zvládali přiměřeně náročný vzdělávací obsah, slabším žákům je poskytována individualizovaná podpora, akademicky silnější žáci dostávají náročnější úkoly přímo ve výuce. Na diferenciaci se v mezinárodním kontextu nahlíží především jako na činnost učitele. Takové přístupy volí například Finsko nebo Kanada, které patří mezi země s nejefektivnějšími vzdělávacími systémy v měření PISA.

Naopak z výzkumu citovaného v **analýze EDUin (Navrátilová, 2020)** vyplývá, že rozdělení vzdělávacího obsahu na dvě úrovně nepřináší žádné pozitivní dopady na podporu diferenciaci a snižování nerovností.

Společné stanovisko SKAV, EDUin a AŘZŠ ČR k revizi RVP ZV

4. Na rozdělení vzdělávacího obsahu v RVP nejsou ani zdaleka připraveni učitelé.

Na práci se dvěma úrovněmi vzdělávacího obsahu není nikdo školen – ani čerství absolventi učitelství, ani již praktikující pedagogové.

Považujeme za nereálné vytvořit mechanismy, které by objektivě, transparentně, citlivě, efektivně a flexibilně umožnily učitelům posoudit kdo, kdy a jak má být vystaven jakému vzdělávacímu obsahu. V Anglii byl donedávna používán velmi podobný přístup, od kterého se nyní ustoupilo – žák, který v určitém ročníku nesplňoval stanovené standardy, byl zařazen mezi „slabší“ žáky, nadále se od něj očekávaly nižší výkony, prošel méně vzdělávacího obsahu, což jej dále znevýhodňovalo při dalších zkouškách. Zkušenost s tímto přístupem v Anglii byla negativní.

V neposlední řadě je problémem také to, že nejsou popsány změny, které by vyžadovalo pojetí hodnocení žáků.

Autory tohoto stanoviska jsou SKAV, EDUin a Asociace ředitelů základních škol ČR.

SKAV je dobrovolné seskupení pedagogických asociací, programů a občanských sdružení usilující o podporu a ochranu progresivních změn ve vzdělávání a o zprostředkování výměny názorů mezi pedagogickými iniciativami, neziskovým sektorem, státní správou, samosprávou a veřejností.

Členskými organizacemi SKAV jsou: AISIS, z. ú.; Asociace lesních MŠ, z. s.; Asociace malých inovativních škol z. s.; Asociace Montessori ČR, Asociace předškolní výchovy, z. s.; Asociace pro domácí vzdělávání z. s.; Asociace waldorfských škol České republiky z. s.; Česká asociace mentoringu ve vzdělávání, z. s.; Česká asociace science center; Česká středoškolská unie, z. s.; Česká odborná společnost pro inkluzivní vzdělávání, z. s.; The Duke of Edinburgh's International Award Czech Republic Foundation, o. p. s.; Expertní komora kariérového poradenství, z. s.; INSTITUT PRO PODPORU INOVATIVNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ z. ú.; Junior Achievement, o. p. s.; Jednota školských informatiků, z. s.; JOB - spolek pro inovace; Jules a Jim, z. ú.; Kritické myšlení, z. s.; Lipka – školské zařízení pro environmentální vzdělávání Brno, příspěvková organizace; Montessori ČR, z. s.; NaZemi, z. s.; NESEHNUTÍ; Otevřeno, z. s.;

Společné stanovisko SKAV, EDUin a AŘZŠ ČR k revizi RVP ZV

Síť středisek ekologické výchovy Pavučina, z. s.; POST BELLUM, o. p. s.; Projekt Odyssea, z. s.; SCHOLA EMPIRICA z. s.; Stálá konference asociací ve vzdělávání, z. s.; Step by Step ČR, o. p. s.; TEREZA, vzdělávací centrum, z. ú.; Učitel naživo, z. ú.; Učitelská platforma, z. s.; uMĚNÍM - Platforma pro kreativní učení; Ústav pro studium totalitních režimů a Výluka, z. s. Více se dozvíte na www.skav.cz.

EDUin je obecně prospěšná společnost, která se věnuje problematice vzdělávání a jejíž snahou je informovat veřejnost o všem důležitém, co se děje ve školství a vzdělávání. EDUin, o. p. s. byla založena v květnu 2010 a realizuje a připravuje několik informačních a osvětových projektů. Více se dozvíte na www.eduin.cz.

AŘZŠ ČR je profesní organizace, sdružující především (ale nejenom) řídicí pracovníky v základním školství. AŘZŠ si klade za cíl propojovat profesní problematiku školského managementu s problematikou pedagogů z terénu. Více se dozvíte na www.asociacezs.cz.

DALŠÍ ZDROJE

Analýza EDUin: Proč nerozdělovat vzdělávací obsah na jádrový a rozvíjející - [ZDE](#)

Stanoviska SKAV:

Stanovisko SKAV k Stručnému výtahu Hlavních směrů revize RVP ZV (4. 7. 2022) - [ZDE](#)

Stanovisko SKAV k navrhovanému znění Hlavních směrů revize RVP ZV (25. 4. 2022) - [ZDE](#)

Stanovisko Revize RVP podle SKAV (8. 2. 2022) - [ZDE](#)

Tiskové zprávy:

Tisková zpráva EDUin: Rozdělení učiva na dvě úrovně může být pokus s nešťastným koncem (22. 8. 2022) - [ZDE](#)

Společné stanovisko SKAV, EDUin a AŘZŠ ČR k revizi RVP ZV

Tisková zpráva EDUin: Rozdělení obsahu vzdělávání na jádrový a rozvíjející nedává smysl. Vysvětlujeme proč (21. 7. 2022) - [ZDE](#)

Tisková zpráva SKAV: Ministerstvo školství finalizuje zadání pro revizi RVP. Podle SKAV jde dobrým směrem, stále však zbývá odpovědět na několik otázek (15. 7. 2022) - [ZDE](#)

Tisková zpráva SKAV: SKAV vydal stanovisko k zadání revize RVP. V čem vidí jeho klady a jaké otázky je třeba ještě zodpovědět? (25. 4. 2022) - [ZDE](#)

KONTAKTY

SKAV:

Tomáš Kuba, vedoucí pracovní skupiny SKAV k reformě RVP / tomas.kuba@skav.cz / 605 292 950

Tamara Kováčová, manažerka advokačních aktivit SKAV / tamara.kovacova@skav.cz / 603 942 437

EDUin:

Lucie Slejšková, analytička / lucie.slejskova@eduin.cz / 739 086 277

Miroslav Hřebecký, programový ředitel / miroslav.hrebecky@eduin.cz / tel. 777 230 849

Jan Zeman, analytik / jan.zeman@eduin.cz / 605 404 273

AŘZŠ ČR:

Luboš Zajíc, prezident AŘZŠ ČR, ředitel ZŠ Pečky, okr. Kolín, Tř. Jana Švermy 342, 289 11 Pečky / zajic@zspecky.cz / 607 573 830